



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.001.04.2018

P/18/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

ul. Krakowska 28, 45-075 Opole

T +48 77 449 70 00, F +48 77 449 70 44

lop@nik.gov.pl

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1954

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

1954

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Politechnika Opolska w Opolu ¹ , 45-758 Opole, ul. Prószkowska 76
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. inż. Marek Tukiendorf, Rektor Politechniki Opolskiej, wybrany w dniu 11 marca 2016 r. na kadencję trwającą od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. (dowód: akta kontroli, str. 2)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o <i>Najwyższej Izbie Kontroli</i> ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Opolu
Kontroler	Edward Wrzeszcz, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/10/2018 z dnia 16 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli, str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny prawidłowości wykorzystania przez Politechnikę, pod względem legalności, rzetelności, gospodarności i celowości, dotacji podmiotowych otrzymanych z budżetu państwa na działalność dydaktyczną oraz na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów.

Podstawą sformułowania oceny ww. obszarów były działania kontrolne obejmujące analizę przyznania i wykorzystania przez jednostkę kontrolowaną środków z budżetu państwa na:

- a/ działalność związaną z kształceniem studentów i doktorantów oraz wynagradzaniem pracowników naukowych;
- b/ udzielanie stypendiów socjalnych, stypendiów specjalnych dla osób niepełnosprawnych, stypendiów dla najlepszych studentów i doktorantów, stypendiów za wybitne osiągnięcia oraz zapomóg, a także dofinansowanie remontów domów i stołówek studenckich.

Szerszy opis działań kontrolnych, w tym przyjęte zgodnie z założeniami tej kontroli próby dokumentacji objętych szczegółowym badaniem, przedstawiono w części V. Wyniki kontroli.

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

W 2017 r. Politechnika otrzymała łącznie z budżetu państwa w ramach dotacji, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 1, pkt 5, pkt 7-8, pkt 10-11 i w art. 94b ust. 1 pkt 5-6 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym*³ oraz w art. 13 ust. 1a pkt 1 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 i w art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia

¹ Dalej: Politechnika, PO lub uczelnia.

² Dz. U. z 2017 r. poz. 524; dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm.; dalej: ustawa Psw.

30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki⁴ kwotę 95 622,01 tys. zł, z której wykorzystano⁵ 95 490,68 tys. zł (tj. 99,86%). Ponadto z budżetu Gminy Kędzierzyn-Koźle jednostka kontrolowana otrzymała w 2017 r. dotację celową w kwocie 10 tys. zł (wykorzystaną w 100%) z przeznaczeniem na dofinansowanie pokrycia wkładu własnego w projekcie pn. *Techniczna Pobudka – program rozwoju zainteresowań technicznych dzieci i młodzieży z regionu kędzierzyńsko-kozielskiego*, a w ramach dofinansowania projektu⁶ pn. *Termomodernizacja i zastosowanie OZE w budynku dydaktycznym Wydziału Mechanicznego Politechniki Opolskiej* złożony został wniosek o płatność w kwocie 1 376,34 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 3-22)

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁷, w zakresie objętym kontrolą, wykorzystanie przez uczelnię w 2017 r. dotacji na działalność dydaktyczną oraz na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów.

Politechnika Opolska terminowo przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego prawidłowe dane stanowiące podstawę naliczenia dotacji na 2017 r. zarówno na działalność dydaktyczną, jak i na zadania związane z udzielaniem na rzecz studentów i doktorantów bezzwrotnej pomocy materialnej. Otrzymane z budżetu państwa środki zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem, co pozwoliło na realizację zakładanych celów dydaktyczno-naukowych, w tym obejmujących pomoc materialną dla uprawnionych osób kształcących się w kontrolowanej jednostce.

Dotacja z budżetu państwa na zadania związane z kształceniem studentów i doktorantów w systemie stacjonarnym oraz kadr naukowych a także przeznaczona na utrzymanie uczelni została wykorzystana w całości m.in. na wynagrodzenia osobowe pracowników akademickich, spośród których dla 98% jednostka kontrolowana była podstawowym miejscem pracy. Środki otrzymane na działalność dydaktyczną pozwoliły także na spełnienie wymogów wynikających z przepisów o warunkach prowadzenia studiów w zakresie zapewnienia spełnienia wymaganych wskaźników ilościowych i jakościowych kształcenia.

Ponadto ustanowiony w kontrolowanej jednostce – w porozumieniu z organami samorządu studentów i doktorantów Politechniki – system pomocy materialnej dla osób kształcących się w jednostce kontrolowanej, obejmujący wymogi, kryteria i procedury udzielania takiej pomocy funkcjonował w sposób prawidłowy.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości.

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 87.

⁵ Wg szacunkowych danych na dzień 5 lutego 2018 r.

⁶ Ze środków Funduszu Spójności na podstawie umowy nr POIS.01.03.01-00-0017/16 zawartej w dniu 9 lutego 2017 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

⁷ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

V. Wyniki kontroli

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez uczelnię dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

1. Dotacja na działalność dydaktyczną

Opis stanu
faktycznego

1.1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego⁸ określił dla uczelni kwotę dotacji podmiotowej na działalność dydaktyczną w 2017 r. w wysokości 78 468,5 tys. zł. Dotacja ta została przyznana na zadania wskazane w art. 94 ust. 1 pkt 1 ustawy Psw, związane z: a/ kształceniem studentów i doktorantów studiów stacjonarnych, b/ kształceniem kadr naukowych, c/ utrzymaniem uczelni (w tym remontami).

(dowód: akta kontroli, str. 23-29)

Zgodnie z § 11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie sposobu podziału dotacji z budżetu państwa dla uczelni publicznych i niepublicznych⁹ dane niezbędne do ustalenia ww. dotacji zostały przekazane przez uczelnię w obowiązujących terminach, tj.:

- w zakresie liczby studentów¹⁰ – według stanu na dzień 30 listopada 2016 r.;
- w zakresie uczestników studiów doktoranckich¹¹ – według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.;
- w zakresie liczby nauczycieli akademickich¹² – według przeciętnej liczby zatrudnionych w 2016 r.

Powyższe dane dotyczące liczby nauczycieli akademickich oraz liczby uczestników studiów doktoranckich uczelnia wykazała w sprawozdaniu o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich, doktorantach oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytutach naukowych i badawczych (formularz S-12), przekazanym w dniu 16 stycznia 2017 r., a o liczbie studentów w sprawozdaniu o studiach wyższych (formularz S-10), przekazanym w dniu 19 grudnia 2016 r.

(dowód: akta kontroli, str. 30-115)

W 2017 r. Minister na wniosek Rektora przyznał jedną nagrodę za osiągnięcia w opiece naukowej i dydaktycznej w kwocie 40 tys. zł oraz jedną nagrodę za całokształt dorobku oraz za osiągnięcia organizacyjne, naukowe oraz dydaktyczne w kwocie 50 tys. zł. Ponadto z inicjatywy własnej Ministra przyznana została Rektorowi nagroda II stopnia za osiągnięcia organizacyjne w roku akademickim 2016/2017 w kwocie 19 tys. zł.

(dowód: akta kontroli, str. 116-120)

Rektor Politechniki w 2017 r. przyznał dwie nagrody indywidualne III stopnia za awanse naukowe nauczycieli akademickich (tj. za uzyskanie stopnia naukowego doktora habilitowanego) oraz 10 nagród III stopnia za aktywną działalność organizacyjną, naukową, podnoszącą znaczenie uczelni. Wysokość każdej z ww. nagród wyniosła 5 390 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 121-124)

⁸ Dalej: Minister.

⁹ Dz. U. poz. 463 ze zm.

¹⁰ 4 767 studentów studiów stacjonarnych (bez cudzoziemców); 1 376 studentów na studiach niestacjonarnych oraz 291 studentów cudzoziemców (na studiach stacjonarnych) i 9 studentów cudzoziemców (na studiach niestacjonarnych).

¹¹ 132 doktorantów (w tym trzech cudzoziemców). Studia doktoranckie prowadzone były w PO wyłącznie w systemie stacjonarnym.

¹² Łączna przeciętna liczba w roku kalendarzowym – 492,9.

1.2. Przekazana w 2017 r. dotacja podmiotowa na działalność dydaktyczną, tj. na zadania wskazane w art. 94 ust. 1 pkt 1, pkt 8 i pkt 11 ustawy Psw w łącznej kwocie 78 789,70 tys. zł została wykorzystana w kwocie 78 660,96 tys. zł (tj. w 99,84%).

(dowód: akta kontroli, str. 3)

Wielkość poszczególnych rodzajów wydatków poniesionych na działalność dydaktyczną wg stanu na dzień 30 stycznia 2018 r.¹³ wynosiła: a/ 51 179 939,40 zł (na osobowy fundusz płac), b/ 10 003 640,50 zł (na składki na ubezpieczenie społeczne), c/ 6 009 577,56 zł (na zużycie materiałów i energii), d/ 8 073 062,16 zł (na usługi obce), e/ 1 336 978,13 zł (na podróże służbowe), f/ 2 488 076,22 zł (na aparaturę specjalną).

(dowód: akta kontroli, str. 125-131)

Liczba studentów na studiach stacjonarnych wynosiła¹⁴ 4 278 osób (bez cudzoziemców) i była istotnie większa od liczby studentów na studiach niestacjonarnych (wynoszącej 1 611 osób). W porównaniu do liczby studentów wg stanu na dzień 30 listopada 2016 r. zmniejszyła się liczba studentów studiów stacjonarnych (o 489 osób), natomiast wzrosła liczba studentów studiów niestacjonarnych (o 235 osób).

(dowód: akta kontroli, str. 31, 40, 132-136)

Uczestnikami studiów doktoranckich było (wg stanu na dzień 30 listopada 2017 r.) 130 słuchaczy, w tym czterech cudzoziemców.

(dowód: akta kontroli, str. 137)

Opłaty za studia wносиło¹⁵ 1 632 studentów studiów prowadzonych w trybie niestacjonarnym i 187 studentów będących cudzoziemcami (kształcących się na studiach stacjonarnych).

(dowód: akta kontroli, str. 137-142)

Politechnika kształciła studentów na 27 kierunkach studiów (I i II stopnia), spełniających minima kadrowe określone w § 12 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów¹⁶. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego na danym kierunku studiów do liczby studentów nie była mniejsza niż 1:60 (tj. zgodnie z wymogiem wynikającym z § 14 ww. rozporządzenia) i wynosiła od 1:1,2 (na kierunku inżynieria chemiczna i procesowa) do 1:44,3 (na kierunku informatyka).

(dowód: akta kontroli, str. 461-462)

W 2017 r. Politechnika zatrudniała przeciętnie¹⁷ 483,2 nauczycieli akademickich, w tym 21,1 etatów zajmowali nauczyciele akademicy będący cudzoziemcami. Jednostka kontrolowana była także podstawowym miejscem pracy dla nauczycieli akademickich zatrudnionych na 473,6 etatach¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 143)

¹³ Tj. przed ostatecznym terminem sporządzenia sprawozdania finansowego za 2017 r., przypadającym – zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395) – nie później niż do dnia 31 marca 2018 r. Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy księgi rachunkowe zamyka się nie później niż w ciągu trzech miesięcy od dnia kończącego rok obrotowy.

¹⁴ Wg stanu na dzień 30 listopada 2017 r.

¹⁵ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

¹⁶ Dz. U. poz. 1596 ze zm.

¹⁷ W przeliczeniu na etaty.

¹⁸ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

Uczelnia nie wykazała¹⁹ absolwentów bez egzaminu dyplomowego, gdyż zgodnie z § 28 ust. 1 *Regulaminu Studiów w Politechnice Opolskiej*, przyjętego uchwałą nr 110 Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 26 kwietnia 2017 r. w sprawie *Regulaminu studiów w Politechnice Opolskiej*, skreśleniu z listy studentów podlega student, który nie złoży pracy dyplomowej w terminie do końca sesji egzaminacyjnej. Do dnia 30 listopada 2017 r. przyznano w Politechnice 2 239 tytułów zawodowych (w tym 351 – licencjata, 922 – inżyniera, 434 – magistra, 532 – magistra inżyniera) oraz 10 stopni naukowych (w tym 9 – doktora i 1 – doktora habilitowanego).

(dowód: akta kontroli, str. 144-145)

W 2017 r. przeciętne wynagrodzenie nauczycieli akademickich²⁰, o których mowa w art. 108 ustawy *Psw*, wynosiło: a/ dla pracowników naukowo-dydaktycznych – 6 849,38 zł/etat, b/ dla pracowników dydaktycznych – 5 639,95 zł/etat, c/ dla pracowników naukowych – 8 tys. zł/etat, d/ dla dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej – 6 720,07 zł/etat. Natomiast przeciętne wynagrodzenie wg grup stanowisk, o których mowa w art. 151 ww. ustawy, wynosiło: a/ 9 606,57 zł – w grupie profesorów; b/ 5 873,07 zł – w grupie docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej; c/ 3 825,29 zł – w grupie asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej; d/ 3 983,72 zł – w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

(dowód: akta kontroli, str. 146)

Zgodnie z przyjętymi przez Senat Politechniki zasadami ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich, w tym rodzajów zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, wymiaru zadań dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk, zasad obliczania godzin dydaktycznych oraz zasad powierzania zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych określoną w ustawie *Psw*²¹ wymiar zajęć dydaktycznych (pensum dydaktyczne) dla nauczycieli akademickich wynosił: a/ dla profesora zwyczajnego – 180 h; b/ dla profesora nadzwyczajnego z tytułem naukowym – 210 h; c/ dla pozostałych pracowników naukowo-dydaktycznych – 240 h; d/ dla starszego wykładowcy ze stopniem naukowym doktora – 330 h; e/ dla starszego wykładowcy lub wykładowcy – 360 h; f/ dla lektora – 470 h; g/ dla pozostałych pracowników dydaktycznych – 500 h.

Na wniosek nauczyciela akademickiego ww. pensum mogło zostać obniżone przez Rektora: a/ dla prorektora – do 120 h; b/ dla dziekana wydziału – do 150 h, c/ dla prodziekana – do 180 h. Ponadto Senat Politechniki uprawniony był do obniżenia pensum dydaktycznego Rektora do 30 h. Jednocześnie nie wprowadzono innych możliwości obniżenia wymiaru zajęć dydaktycznych dla nauczycieli akademickich, którym powierzono wykonywanie ważnych dla uczelni zadań lub realizujących projekty badawcze.

Zgodnie z ww. uchwałami Senatu, nauczyciele akademicy korzystający z obniżonego wymiaru zajęć dydaktycznych uzyskali prawo do wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe wyłącznie w przypadku realizacji zajęć przekraczających pensum wynikające ze stanowiska, na którym byli oni zatrudnieni.

(dowód: akta kontroli, str. 147-158)

¹⁹ Wg stanu na dzień 30 listopada 2017 r.

²⁰ Przypadające na etat.

²¹ Uchwała nr 440 z dnia 22 czerwca 2016 r. (dla roku akademickiego 2016/2017) i uchwała nr 150 z dnia 20 września 2017 r. (dla roku akademickiego 2017/2018).

W trzech przypadkach nauczyciele akademicy²² zwrócili się o obniżenie pensum dydaktycznego, a trzech innych złożyło oświadczenia o wyrażeniu przez nich zgody na prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych wynikającą z art. 131 ust. 1 ustawy Psw.

(dowód: akta kontroli, str. 159-164)

Analiza zapisów dotyczących wysokości wynagrodzenia nauczycieli akademickich, zawartych w losowo wybranych 20 umowach o pracę wykazała, że określona w nich wysokość wynagrodzenia zasadniczego oraz dodatku funkcyjnego była zgodna z przepisami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej²³ oraz Regulaminem wynagradzania pracowników Politechniki Opolskiej, wprowadzonym zarządzeniem Rektora nr 29/2017 z dnia 21 kwietnia 2017 r. Określone w ww. umowach stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli akademickich były nie niższe niż wynikające z załącznika nr 1 do ww. rozporządzenia, a stawka dodatku funkcyjnego dla nauczyciela akademickiego pełniącego funkcję kierowniczą mieściła się pomiędzy minimalną a maksymalną stawką tego dodatku, wynikającą z załącznika nr 7 do ww. rozporządzenia oraz załącznika nr 8 do ww. regulaminu. W siedmiu przypadkach²⁴ wysokość wynagrodzenia zasadniczego przekraczała obowiązującą stawkę minimalną (najwięcej – o 475 zł w przypadku prof. nadzw., a najmniej – o 16 zł w przypadku asystenta).

(dowód: akta kontroli, str. 165-176)

W uczelni nie prowadzono ewidencji wykorzystania czasu pracy przez nauczycieli akademickich. Dyrektor Działu Kadr wyjaśniła, że Dział Kadr prowadzi ewidencję nieobecności, a ewidencja wykorzystania czasu pracy jest prowadzona tylko w zakresie dydaktyki przez Dział Kształcenia.

(dowód: akta kontroli, str. 177)

Z analizy przychodów uzyskiwanych przez uczelnię w latach 2015-2017 wynikało, że przychody z działalności operacyjnej jednostki kontrolowanej sukcesywnie malały (z 112 698,1 tys. zł w 2015 r. do 102 372,5 tys. zł²⁵ w 2017 r.). Było to spowodowane zmniejszeniem dotacji z budżetu państwa (z 82 208,2 tys. zł w 2015 r. do 79 161,7 tys. zł w 2017 r.) oraz zmniejszeniem pozostałych przychodów z działalności dydaktycznej z kwoty 11 201,3 tys. zł w 2015 r. do 5 601,1 tys. zł w 2017 r. (w związku z zakończeniem realizacji niektórych projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej).

Jednocześnie w latach 2015-2017 koszty działalności operacyjnej zmalały z kwoty 112 421,1 tys. zł w 2015 r. do 101 944,5 tys. zł w 2017 r. Było to wynikiem zmniejszenia dotacji z budżetu państwa oraz zmniejszeniem kosztów działalności dydaktycznej finansowanej z przychodów własnych.

(dowód: akta kontroli, str. 178-179)

W związku z wejściem w życie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych²⁶ zarządzeniem Rektora nr 83/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości przyjętych w Politechnice Opolskiej wprowadzono obowiązek dokonywania raz

²² Dwóch pełniących funkcje dziekanów i jeden pełniący funkcję prorektora.

²³ Dz. U. poz. 2063.

²⁴ Na 20 objętych badaniem.

²⁵ Dane szacunkowe.

²⁶ Dz. U. poz. 1533.

w roku obrotowym rozliczenia kosztów bezpośredniej działalności dydaktycznej na koszty studiów stacjonarnych, niestacjonarnych lub pozostałej działalności dydaktycznej.

(dowód: akta kontroli, str. 180-182)

Na podstawie danych z niezamkniętych²⁷ ksiąg rachunkowych 2017 r. ustalono szacunkowy podział kosztów kształcenia na studia stacjonarne i niestacjonarne dla poszczególnych wydziałów. I tak, koszty kształcenia na studiach stacjonarnych wynosiły 77 976 tys. zł, a na studiach niestacjonarnych – 7 217 tys. zł. Najwyższe koszty kształcenia na studiach stacjonarnych – wynoszące 17 208 tys. zł – odnotowano na Wydziale Elektroniki, Automatyki i Informatyki, a najniższe – wynoszące 7 962 tys. zł – na Wydziale Ekonomii i Zarządzania. W przypadku natomiast studiów niestacjonarnych najwyższe koszty – wynoszące 2 155 tys. zł – odnotowano na Wydziale Mechanicznym, a najniższe – wynoszące 509 tys. zł – na Wydziale Inżynierii Produkcji i Logistyki.

Powyższe dysproporcje w poziomie kosztów kształcenia na studiach dziennych wynikają m.in. z liczby studentów na poszczególnych wydziałach, liczby zajęć dydaktycznych, poziomu wynagrodzenia nauczycieli akademickich oraz poziomu kosztów związanych z infrastrukturą wydziałową.

(dowód: akta kontroli, str. 182, 199-201)

Według szacunkowych danych²⁸ wynik finansowy uczelni za 2017 r. zamknął się kwotą 558 811,31 zł, w tym: na działalności dydaktycznej – kwotą 458 820,14 zł²⁹, a na działalności badawczej – kwotą 99 991,17 zł.

W ramach działalności dydaktycznej uczelni w 2017 r. ujemny wynik finansowy na studiach stacjonarnych wyniósł 1 261 600,18 zł, a na studiach niestacjonarnych – 1 157 259,19 zł. Powyższe wyniki nie uwzględniają częściowego pokrycia ww. wyników z pozostałych przychodów uzyskanych przez Politechnikę, a wynoszących 2 856 992,52 zł.

(dowód: akta kontroli, str. 178-179, 199-200)

1.3. Plan rzeczowo-finansowy uczelni na 2017 r. został uchwalony uchwałą nr 141 Senatu Politechniki Opolskiej z dnia 29 czerwca 2017 r. i przesłany Ministrowi w dniu 30 czerwca 2017 r. Plan rzeczowo-finansowy został opracowany zgodnie z wzorem udostępnionym na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego i obejmował pięć działów: a/ Rachunek zysków i strat; b/ Fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów; c/ Pozostałe fundusze uczelni; d/ Zatrudnienie i wynagrodzenia w grupach stanowisk; e/ Informacje rzeczowe i uzupełniające. Do czasu uchwalenia ww. planu podstawą funkcjonowania kontrolowanej jednostki w 2017 r. był plan rzeczowo-finansowy – prowizorium, stanowiący załącznik do uchwały nr 25 Senatu z dnia 19 października 2016 r. *w sprawie przyjęcia prowizorium budżetowego na rok 2017.*

(dowód: akta kontroli, str. 183-191)

Wyżej wymieniony plan został zmieniony uchwałą Nr 186 Senatu z dnia 20 grudnia 2017 r. Zmiana ta była wynikiem monitorowania przez Politechnikę wielkości poniesionych kosztów i koniecznością dostosowania ich do poszczególnych rodzajów w ramach przyznanej na 2017 r. kwoty dotacji, która nie była zmieniona przez Ministra. Wprowadzona w dział I zmiana dotyczyła w szczególności zwiększenia przychodów (o 67,8 tys. zł) z tytułu opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz zmniejszenia pozostałych przychodów z działalności dydaktycznej (o 65 tys. zł). W części dotyczącej kosztów nastąpiło zmniejszenie kosztów

²⁷ Na dzień 30 stycznia 2018 r.

²⁸ Na dzień 30 stycznia 2018 r.

²⁹ Obejmuje m.in., w tym: pozostałe koszty i przychody oraz koszty i przychody finansowe.

działalności operacyjnej (o 187,5 tys. zł) oraz zwiększenie kosztów finansowych (o 4,2 tys. zł).

(dowód: akta kontroli, str. 192-198)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Politechnikę środków dotacji z budżetu państwa na działalność dydaktyczną.

2. Dotacja na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów

2.1. Uczelnia terminowo realizowała obowiązki sprawozdawcze określone w piśmie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 grudnia 2016 r., a dotyczące przekazania informacji na temat pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w 2016 r. oraz kopii formularzy statystycznych S-10, S-11³⁰ i S-12.

(dowód: akta kontroli, str. 202-208)

2.2. Dotacja podmiotowa na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów na 2017 r. określona została dla kontrolowanej jednostki w łącznej kwocie 9 449,7 tys. zł. Analogiczna dotacja przyznana na 2016 r. była wyższa i wynosiła 10 143,2 tys. zł, a nie wykorzystano kwoty 2 405,9 tys. zł (23,7%).

(dowód: akta kontroli, str. 202-215)

Rektor PO przedstawił organom samorządu studentów i doktorantów Politechniki – z prośbą o zajęcie stanowiska – plan podziału środków dotacji na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów w roku akademickim 2017/2018. Ww. samorzady zaakceptowały zaproponowany podział dotacji nie wnosząc uwag.

Według zaproponowanego i zaakceptowanego podziału, z dotacji ogółem wynoszącej 9 374,3 tys. zł (przed zwiększeniem dotacji), na stypendia przeznaczono 9 055 552 zł (w tym 8 517 335 zł dla studentów³¹ i 538 217 zł dla doktorantów³²), na remonty domów i stołówek studenckich – 300 tys. zł, a pozostałą kwotę (tj. 18 748 zł) – na koszty realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg.

(dowód: akta kontroli, str. 216-222)

2.3. Według stanu na dzień 30 listopada 2017 r. stypendium socjalne otrzymywało 692 studentów³³ (w tym 659 na studiach stacjonarnych); stypendium Rektora dla najlepszych studentów – 660 osób (w tym 500 na studiach stacjonarnych), a stypendium specjalne – 62 studentów (w tym 44 osoby na studiach stacjonarnych).

W okresie od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 30 listopada 2017 r. 51 studentów otrzymało zapomogi (w tym 37 na studiach stacjonarnych), a jeden student otrzymał stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia w wysokości 15 tys. zł.

³⁰ Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów.

³¹ Stypendia socjalne – 5 332 935 zł; stypendia rektora dla najlepszych studentów – 2 851 800 zł; stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych – 288 900 zł i zapomogi – 43 700 zł.

³² Stypendia socjalne – 45 092 zł; stypendia rektora dla najlepszych doktorantów – 450 900 zł; stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych – 22 700 zł i zapomogi – 19 525 zł.

³³ W tym cudzoziemców.

Według stanu na 30 listopada 2017 r. ośmiu doktorantów otrzymywało stypendium socjalne; 57 – stypendium dla najlepszych doktorantów, a dwóch – stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych. Ponadto, w okresie od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 30 listopada 2017 r., 16 doktorantów otrzymało zapomogi.

(dowód: akta kontroli, str. 223-232)

2.4. Zasady powołania i funkcjonowania wydziałowych komisji stypendialnych oraz komisji odwoławczej, rodzaje form pomocy materialnej, a także kryteria i tryb jej udzielania zostały określone w *Regulaminie przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Politechniki Opolskiej*. Stanowił on załącznik do zarządzenia nr 38/2017 Rektora z dnia 7 czerwca 2017 r.³⁴, który ustalony został w porozumieniu z samorządami studentów i doktorantów.

(dowód: akta kontroli, str. 233-298)

Zgodnie z art. 177 ust. 1-3 ustawy Psw oraz ww. *Regulaminem* kierownicy podstawowych jednostek organizacyjnych Politechniki powołali wydziałowe komisje stypendialne, w których to organach przedstawiciele studentów i doktorantów stanowili większość składu.

(dowód: akta kontroli, str. 299-325)

Odrębne dla studentów i doktorantów odwoławcze komisje stypendialne zostały powołane decyzjami Rektora w dniu 6 października 2017 r. W obu tych komisjach większość członków stanowili przedstawiciele samorządu studentów i doktorantów.

(dowód: akta kontroli, str. 326-337)

2.5. Dziekani podjęli decyzje o przekazaniu wydziałowym komisjom stypendialnym uprawnień do przyznawania świadczeń pomocy materialnej, a Rektor podjął decyzję o przekazaniu odwoławczym komisjom stypendialnym uprawnień do rozpatrywania odwołań od decyzji wydziałowych komisji stypendialnych.

(dowód: akta kontroli, str. 329, 338)

2.6. Badanie losowo wybranych 77 wniosków³⁵ o udzielenie pomocy materialnej studentom oraz dokumentacji z nimi związanej wykazało, że w zakresie tych form pomocy materialnej tryb dotyczący ich przyznawania, ustalania wysokości oraz wypłacania był zgodny z zasadami określonymi w *Regulaminie przyznawania świadczeń* oraz w zarządzeniu Nr 64/2017 Rektora z dnia 10 listopada 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów w roku akademickim 2017/2018³⁶. W szczególności wnioski o pomoc materialną złożone były w wymaganym terminie, spełniały one wymogi formalne³⁷, tj. były zgodne z ustalonymi wzorami wniosków i kompletne, a ubiegający się o świadczenie wnioskodawcy spełniali ustalone w jednostce kontrolowanej wymogi i kryteria uprawniające do uzyskania świadczenia (głównie dochodowe i związane z osiągniętymi wynikami w nauce). Wysokość przyznanych świadczeń była zgodna z wysokością określoną w *Porozumieniu w sprawie wysokości świadczeń*

³⁴ Dalej: *Regulamin przyznawania świadczeń*.

³⁵ Badaniem w zakresie stypendium Rektora (20 wniosków) oraz stypendium socjalnego (20 wniosków) objęto studentów Wydziału Elektroniki, Automatyki i Informatyki; w zakresie stypendium specjalnego dla studentów niepełnosprawnych (20 wniosków) – studentów Wydziału Inżynierii Produkcji i Logistyki oraz Wydziału Ekonomii i Zarządzania; w zakresie zapomóg (17 wniosków) – studentów Wydziału Elektrycznego, Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii oraz Wydziału Budownictwa i Architektury.

³⁶ Dalej: zarządzenie w sprawie stypendium rektora. W zarządzeniu tym ustalono trzy kategorie stypendiów w zależności od uzyskanej przez studenta liczby punktów, tj. I kategorii – od 5,95 pkt; II kategorii – pomiędzy 4,75 pkt a 5,94 pkt; III kategorii – do 4,74 pkt., określając minimalną liczbę punktów uprawniających do przyznania stypendium na poszczególnych kierunkach I i II stopnia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

³⁷ W przypadku stwierdzenia braków formalnych wnioskodawcy uzupełnili je.

z funduszu pomocy materialnej na rok akademicki 2017/2018 zawartym pomiędzy prorektorem ds. dydaktyki i uczelnianymi organami samorządu studentów oraz samorządu doktorantów z dnia 9 listopada 2017 r. oraz ww. zarządzeniu w sprawie stypendium rektora.

(dowód: akta kontroli, str. 339-384)

2.7. Według stanu na dzień 27 października 2017 r. środki z dotacji na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów, przeznaczone na stypendia Rektora dla najlepszych studentów na wybranych pięciu kierunkach studiów były przyznane w liczbie stanowiącej nie więcej niż 10% liczby studentów na danym kierunku. Odsetek studentów, którym przyznano stypendia do ogółu studentów na danym kierunku wynosił od 9,17% na kierunku informatyka do 9,84% na kierunku administracja.

Kwota dotacji przeznaczona na ww. stypendia Rektora ujęta w planie podziału środków dotacji na 2017 r. wynosiła 2 851 800 zł, co stanowiło 34% ogółu środków przeznaczonych łącznie na stypendia Rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi.

(dowód: akta kontroli, str. 217, 385)

2.8. Warunki przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów określał *Regulamin przyznawania świadczeń*. Według stanu na dzień 30 listopada 2017 r. ww. stypendium przyznane zostało 57 doktorantom.

Analiza losowo wybranych 9 dokumentacji (15,8%)³⁸ dotyczących przyznania ww. stypendiów dla doktorantów wykazała, że zostały one przyznane osobom spełniającym wymogi określone w przepisach art. 199 ust. 1 ustawy Psw oraz § 5 ww. *Regulaminu*. W objętej badaniem kontrolnym grupie czterem doktorantom przyznano stypendium na I roku studiów doktoranckich (na podstawie liczby punktów uzyskanych w postępowaniu rekrutacyjnym), a pozostałym pięciu za osiągnięcia uzyskane w poprzednim roku akademickim (na podstawie kwalifikowanej liczby punktów ustalonej przez Rektora w porozumieniu z organem samorządu doktorantów). Wnioski o przyznanie stypendiów były kompletne i złożone w wymaganym terminie.

(dowód: akta kontroli, str. 223, 386-407)

2.9. W 2017 r. Rektor otrzymał dwa wnioski studentów o przyznanie stypendium Ministra za wybitne osiągnięcia, uprzednio pozytywnie zaopiniowane przez Radę Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii. Jeden z tych wniosków został pozytywnie rozpatrzony przez Ministra decyzją z dnia 13 grudnia 2017 r., na mocy której studentowi II roku studiów II stopnia na kierunku wychowanie fizyczne przyznano stypendium na rok akademicki 2017/2018 w wysokości 15 tys. zł, a drugi z wniosków został rozpatrzony negatywnie.

(dowód: akta kontroli, str. 408-430)

2.10. Rektor w 2017 r. wystąpił do Ministra z wnioskami o przyznanie dwóm doktorantom stypendium za wybitne osiągnięcia, które zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Wydziału Elektrotechniki, Automatyki i Informatyki. Decyzjami z dnia 13 grudnia 2017 r. Minister odmówił przyznania ww. stypendiów szczegółowo uzasadniając swoje stanowisko.

(dowód: akta kontroli, str. 408, 431-453)

2.11. W planie podziału środków z dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w roku 2017, pozytywnie zaopiniowanym przez samorządy studentów i doktorantów, na remonty domów i stołówki studenckiej przeznaczono kwotę 300 tys. zł. Kierownik Osiedla Akademickiego pismem z dnia 9 maja 2017 r.

³⁸ Po trzy z trzech wydziałów.

wystąpiła do prorektora ds. dydaktyki o wyrażenie zgody na przeznaczenie kwoty 300 tys. zł na remonty akademików i stołówki, a pismem z dnia 15 listopada 2017 r. o zwiększenie środków na ww. cel o kwotę 33 tys. zł. Prorektor ds. dydaktyki wyraziła zgodę na wykorzystanie ww. kwot na cele wskazane w ww. wnioskach. W 2017 r. na remonty domów studenckich oraz stołówki wydatkowano łącznie kwotę 331 867,58 zł, w tym odpowiednio: 327 999,09 zł na remont domów studenckich i 3 868,49 zł na remont stołówki.

(dowód: akta kontroli, str. 217, 454-460)

2.12. W 2017 r. uczelnia dysponowała na pomoc materialną dla studentów i doktorantów łączną kwotą 11 855 567,70 zł, w tym: niewykorzystaną w 2016 r. kwotą 2 405 867,70 zł oraz środkami z dotacji przyznanej w 2017 r. w kwocie 9 449 700 zł. Na koniec 2017 r. niewykorzystana kwota środków przeznaczonych na ww. cel wynosiła wg szacunkowych danych 2 452 531,79 zł, co stanowiło 20,7% łącznej dotacji (11 855 567,7 tys. zł) na ww. cele.

(dowód: akta kontroli, str. 195, 209, 215, 459)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykorzystanie przez Politechnikę środków dotacji z budżetu państwa na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Opolu.

Opole, dnia 14 marca 2018 r.

Kontroler
Edward Wrzeszcz
doradca ekonomiczny


podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu

Dyrektor

DYREKTOR
Delegatury NIK w Opolu

podpis Zymian

1. The first part of the paper is devoted to the study of the properties of the function $f(x)$ defined by the equation $f(x) = \int_0^x f(t) dt$. It is shown that $f(x)$ is a constant function, and its value is determined by the initial condition $f(0) = 1$.

2. In the second part, we consider the problem of finding the maximum value of the function $f(x)$ on the interval $[0, 1]$. It is shown that the maximum value is attained at $x = 0$ and is equal to 1.

3. Finally, we discuss the question of the uniqueness of the solution of the initial value problem.

4. The paper concludes with a brief discussion of the results and some remarks on the method used.

5. The author wishes to express his gratitude to the referee for his valuable comments.

6. The author is also indebted to the referee for his valuable comments.

7. The author is also indebted to the referee for his valuable comments.

8. The author is also indebted to the referee for his valuable comments.

9. The author is also indebted to the referee for his valuable comments.

10. The author is also indebted to the referee for his valuable comments.